

Eiropas Savienības nauda straujākai Latvijas izaugsmei

Publicēts: 11.12.2020.

COVID-19 pandēmijas laikā esam spiesti sastapties ar jauniem izaicinājumiem, nedrošību un mainīgu vidi. Reaģējot uz COVID-19 radīto krīzi, Eiropas Savienības (ES) dalībvalstis ir vienojušās par apjomīgu finanšu stimulu programmu, vienlaikus paredzot lielāku elastību dalībvalstu budžetiem. Šie apstākļi paver mūsu priekšā jaunas iespējas, kuras saredzot un izmantojot, varam iegūt daudz.

2014.-2020.gada plānošanas periodā no ES budžeta saņēmām četras reizes vairāk, nekā tajā iemaksājām. Arī turpmāk no ES kopējā budžeta saņemsim vairāk, nekā iemaksājām, tomēr ņemot vērā, Latvijas ekonomikas pakāpenisku tuvināšanos ES vidējam līmenim, jārēķinās, ka nākotnē ES budžeta dotācijas visdrīzāk samazināsies, tāpēc īpaši būtiski ir veikt ieguldījumus produktivitātes stiprināšanai, lai nākotnē Latvija savu attīstību spētu lielākā mērā finansēt no nacionālajiem resursiem.

Ko sagaidīt pēc 2021. gada?

ES budžets tiek plānots septiņu gadu ciklos. Lai arī nākamajā un aiznākamajā gadā vēl turpināsies intensīva esošā ES fondu plānošanas perioda projektu īstenošana, lai līdz 2023. gadam Latvija saņemtu visu ES finansējuma piešķirumu 4,4 miljardu eiro apmērā, 2021. gads iezīmē arī ES nākamā daudzgadu budžeta termiņa sākumu.

Sagaidāms, ka nākamo septiņu gadu laikā Latvija kopumā saņems vairāk nekā 10 miljardus eiro ES finansējuma grantu formā, jeb atbalstā, kurš Latvijai nebūs jāatmaksā. Šie līdzekļi paver plašas iespējas mūsu valsts attīstībai un izaugsmei, kas ļaus pilnvērtīgāk īstenot Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam paredzēto.

Lielāko daļu, jeb 4,24 miljardus eiro, no Latvijai pieejamā ES finansējuma veidos Kohēzijas politikas fondu piešķirums, kuru galvenais mērķis ir izlīdzināt ekonomiskās atšķirības starp ES dalībvalstīm. Tradicionāli nozīmīgs finansējuma apjoms paredzēts arī lauksaimniecības sektora atbalstam, kopumā ap 3,4 miljardiem eiro.

Jau minētajā Atveseļošanas un noturības mehānismā Latvijai potenciāli būs pieejami apmēram 2 miljardi eiro, kas primāri novirzāmi reformu īstenošanai, kā arī ekonomikas zaļajai un digitālajai transformācijai. No šī apjoma garantēti ir 70%, jeb 1,65 miljardi, bet pārējā summa tiks aprēķināta 2022.gadā balstoties uz ekonomikas attīstības tendencēm ES dalībvalstīs. Tāpat izceļams ir jaunais Taisnīgas pārkārtošanas fonds, kur Latvijai tiek paredzēts finansējums 191 miljona eiro apmērā. Šī fonda mērķis ir nodrošināt atbalstu reģioniem un nozarēm, kurus īpaši skars pakāpeniska atteikšanās no fosilo resursu izmantošanas.

Lai izvairītos no krasiem ieguldījumu pārrāvumiem starp ES fondu plānošanas periodiem, likumā "Par valsts budžetu 2021. gadam" nozīmīgi līdzekļi paredzēti ES fondu projektu investīciju uzsākšanai jau 2021. gadā.

leguvumi – ikvienam Latvijas iedzīvotājam

Nākamajos septiņos gados Latvija plāno koncentrēties uz reformām un investīcijām, kas cels mūsu valsts ekonomikas ražīgumu un uzņēmumu konkurētspēju, turpinot Latvijas ekonomikas pārveidi uz zināšanām balstītu ekonomiku. Tas ļaus Latvijas uzņēmējiem gūt labumu no zaļās un digitālās pārejas, modernizējot uzņēmumus, veidojot jaunus produktus un pakalpojumus. Tāpat mērķis ir nodrošināt, lai izaugsme sasniegtu visus Latvijas iedzīvotājus, neatkarīgi no dzīvesvietas, nodrošinot augstāku izglītības, veselības un sociālās aprūpes pakalpojumu kvalitāti un pieejamību, samazinot gaisa un ūdens piesārņojumu, uzlabojot autoceļu drošību un kvalitāti, siltinot un renovējot ēkas, ilgtermiņā ceļot mūsu labklājību.

ES investīcijas

2021.–2027. gads

25.11.2020. aktuālā informācija

10,5 mljrd. €

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

<https://www.fm.gov.lv/lv/eiropas-savienibas-nauda-straujakai-latvijas-izausgmei>